

Zápis z jednání pracovní skupiny pro data o NNO

Úřad vlády ČR, Vladislavova 4

4. března 2020

Přítomni:

Vítězslav Dvořák (Ministerstvo financí), Jitka Fořtová (Český statistický úřad), Hana Fungačová (Úřad vlády), Marie Hladká (Masarykova univerzita), Dalibor Holý (Český statistický úřad), Monika Soukup Hrušková (Generální finanční ředitelství), Vladimír Hyánek (Masarykova univerzita), Helena Knappová (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), Anna Cosens Kohoutová (Generální finanční ředitelství), David Kunssberger (Ministerstvo životního prostředí), Alexandra McGehee (Úřad vlády), Ondřej Menoušek (Ministerstvo vnitra), Aleš Mrázek (Asociace veřejně prospěšných organizací ČR), Karolína Najmanová (Úřad vlády), Jaromír Nebřenský (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), Kateřina Panská (Ministerstvo financí), Aleš Petrák (Generální finanční ředitelství), Tereza Pospíšilová (Univerzita Karlova), Aleš Sedláček (Česká rada dětí a mládeže), Zdeněk Skalák (Český statistický úřad), Jiří Tošněr (HESTIA), Hana Vosmíková (HESTIA)

Program jednání:

- 1) **Kontrola úkolů z posledního jednání pracovní skupiny pro data o NNO**
- 2) **Informační systémy týkající se NNO**
- 3) **Šetření dobrovolnictví Českým statistickým úřadem (ČSÚ)**

Úvodem tajemnice sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO) A. McGehee představila přítomné člen(-k)y a host(-k)y pracovní skupiny a program jednání.

Ad 1) Kontrola úkolů z posledního jednání pracovní skupiny pro data o NNO

H. Fungačová shrnula úkoly z minulého zasedání pracovní skupiny pro data o NNO ze dne 4.12.2019.

V oblasti týkající se informačních systémů:

1. O. Menouškovi z MV zaslán kontrolní závěr NKÚ z akce č. 18/03 a následná komunikace o možné nové podobě (printscreeny) a vyjasnění rozdílu mezi informačními systémy IS CEDR a IS NNO.
2. Osobní schůzka s A.Petrákem a A. Kohoutovou z GFŘ dne 14.1.2020 o možnostech systému CEDR III.
3. Problematika prezentována na zasedání Výboru pro legislativu a financování (dále jen „VLF“) dne 15.1.2020, usnesení uvedeno níže.
4. Osobní schůzka s V. Dvořárem a K. Panskou z MF dne 6.2.2020 o plánovaných změnách týkajících se informačních systémů.

V oblasti týkající se dobrovolnictví:

1. Osobní schůzka s J. Fořtovou z ČSÚ ohledně metodiky sběru dat o dobrovolnictví v rámci Satelitního účtu neziskových institucí, možností jeho rozvoje/vykazování z již existujících zdrojů.
2. Osobní schůzka s D. Holým z ČSÚ ohledně původního zadání šetření dobrovolnictví v rámci výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) a o jeho spolupráci na projektu MV „Koncepte rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center“.
3. Komunikace s J. Vopravilem z ČSÚ ohledně výsledků šetření SILC. Několik otázek na dobrovolnictví bylo součástí šetření SILC v roce 2015 v rámci modulu Kulturní a sociální participace. Šetření ale mělo nízký počet odpovědí. Tyto otázky byly zpracovány a publikovány v brožurce [Životní podmínky v ČR 2015. Kulturní a sociální participace](#) (velmi stručně str. 24)
4. Komunikace s R. Šandou z ČSÚ ohledně plánovaného sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) v roce 2021. Potvrdil, že otázky na dobrovolnictví do sčítání v roce 2021 zahrnuté nejsou z důvodů minimalizace zátěže respondentů sčítání. V současné době již témata doplňovat nelze.
5. Problematika prezentována na jednání VLF dne 15.1.2020, usnesení uvedeno níže.
6. Komunikace s pracovníky MF ohledně zajištění převodu finančních prostředků v souvislosti s ukončením provozu IS NNO z MV na ČSÚ. Historicky převod prostředků na IS NNO mezi jednotlivými ministerstvy již dohledat nelze (pouze v rámci usnesení). Dle kompetenčního zákona je nutné převod projednat a koordinovat s MV.
7. Setkání dotačních úředníků na téma spolufinancování formou dobrovolnictví a vykazování dobrovolníků pravděpodobně proběhne v 2. polovině 2020.

Ad 2) Informační systémy týkající se NNO

A. McGehee uvedla, že do gesce této pracovní skupiny je zahrnut úkol týkající se zřízení a provozování veřejně přístupného informačního systému o NNO. Úsilí o jednodušší dostupnost informací a dat o NNO a pro NNO, potažmo veřejnost je také jedním z východisek aktuální státní politiky vůči NNO. V současné době existuje IS NNO, který spravuje Odbor eGovernmentu MV. Systém je zastaralý, data přejímá z jiných systémů a neposkytuje žádnou přidanou hodnotu. Některé právní formy jsou v něm uvedeny neaktuální. Finanční prostředky jsou k dispozici pouze na provoz, nikoliv rozvoj. Dne 15.1.2020 se VLF jednohlasně usnesl, že nemá zájem dále IS NNO provozovat v této podobě a nevidí smysluplnost dalšího rozvoje. Výbor dále doporučil jednat o změně alokace prostředků na IS NNO ve prospěch VŠPS v rámci ČSÚ.

A. McGehee dále uvedla, že Sekretariát RVNNO zpracovává přehledy financování NNO, a i z tohoto důvodu se o informační zdroje zajímá. V minulosti se zpracovával *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů*, který byl vládě předkládán v letech 1999 až 2016 a který zpracovávala MU. Obsahoval informace o všech finančních prostředcích poskytnutých NNO z veřejných rozpočtů. Jeho podoba byla však shledána jako neaktuální, diskutovány byly zejména odchylky výsledných ukazatelů od dat získaných ze systému státní pokladny (IISSP) a databáze IS CEDR. Nově tak bude zpracováván dokument *Analýza dotací poskytnutých v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky na podporu veřejně prospěšných činností*. Ten by měl vycházet z dat z níže zmíněných informačních systémů a být zpracováván Sekretariátem RVNNO. V případě zájmu budou data předávána k dalšímu zpracování jiným subjektům, např. MU.

V. Dvořák (MF) prezentoval informace o novele rozpočtových pravidel. Snahou je sjednotit informace o všech dotacích ze státního rozpočtu. Aktuálně je novela ve 2. čtení v PSP ČR. Účinnost novely je plánována od 1.1.2021 a jejím cílem je rozšíření rozpočtového informačního systému programového financování (RISPF) o dotační neinvestiční akce, a to prostřednictvím modulu Zjednodušená evidence dotací (ZED). Dojde také ke zrušení IS DotInfo. RISPF by tak měl mít 2 úrovně – řídicí (EDS/SMVS pro oblast programového financování) a evidenční (ZED pro

neinvestiční dotace v režimu zjednodušené evidence a pro všechny dotace a návratné finanční výpomoci (NFV), které měly z režimu programového financování výjimku, evidenční úroveň se také vztahuje na operační programy. RISPF by měl figurovat na vstupu, tj. data by pak měla jít jak např. do státní pokladny (IISSP) tak do IS CEDR. Slabinou však je, že RISPF nebude obsahovat data ze státních fondů. Součástí modulu ZED by také měly být informace určené veřejnosti. V této souvislosti není MF vázáno konkrétním termínem, avšak k 31.1.2021 by mělo dojít ke zrušení DotInfo, zveřejňování by se tak mělo uskutečnit v dohledné době, pravděpodobně ve 2. polovině 2021. Zveřejňovány by měly být jak detaily o každé dotační akci, tak agregovaná data. MF počítá s variantou přechodného období. Více informací v příloženém dokumentu.

H. Fungačová pouze doplnila, že Sekretariát RVNNO v průběhu komunikace s MF zaslal požadavek na možnost agregace dat také podle právních forem NNO, které Sekretariát RVNNO sleduje. O. Menoušek (MV) upozornil na možné problémy související s přenosem dat do připravovaného systému MF a nedostatku času na tyto úkony.

A. Petrák (GFŘ) představil členům pracovní skupiny aktuální stav a budoucnost IS CEDR III. GFŘ sbírá data dle § 75b zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a dle vyhlášky 286/2007 Sb. o centrální evidenci dotací. Zpracovává údaje o dotacích, NFV a dalších obdobných transferech poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů, státních finančních aktiv a Národního fondu. Zpřístupňuje data také pro veřejnost. Novelou rozpočtových pravidel nebude IS CEDR III dotčen, bude přebírat data od MF (z RISPF) a nad rámec toho má k dispozici údaje i za státní fondy.¹ V rámci interního vývoje GFŘ pracuje na novém registru dotací IS ReD, který by IS CEDR III měl nahradit. V první fázi se soustředí zejména na verzi pro mobilní telefony, kanály na předávání dat budou v přechodném období zachovány. Cílem je však vyvinout i nový systém na předávání dat. IS ReD by měl fungovat od 1.1.2021. Jak budou data agregována je zatím ve vývoji. Otázka možné duplicity a struktury zveřejňování dat v rámci MF a GFŘ bude ještě součástí dalších jednání mezi MF a GFŘ.

A. Mrázek (AVPO) otevřel diskusi o možnostech získávání dat o dotacích z krajů a obcí. Finanční prostředky na krajské dotační programy jdou převáděny ze státního rozpočtu do rozpočtu krajů formou rozpočtového opatření. Údaje o těchto poskytnutých dotacích a konečných příjemcích se ve státní pokladně nezaznamenávají. V této oblasti může být nápomocen např. registr smluv, který eviduje smlouvy v hodnotě od 50 tisíc Kč. Novinkou ale je, že v roce 2019 přibyla do státní pokladny nová funkcionální „Sledování příjemců plateb ze státního rozpočtu“, která umožňuje identifikovat objem dotací poskytnutých NNO ze státního rozpočtu dle kapitol (resortů) a právních forem NNO (dle vymezení RVNNO). Vzhledem k tomu, že z těchto dat se nedá vysledovat, za jakým účelem byly dotace poskytnuty, jaké jsou očekávané výsledky a jaké budou dopady, sekretariát RVNNO je otevřen spolupráci se zástupci akademického sektoru, kteří se zabývají analýzou činností neziskového sektoru.

Závěry:

- 1. Sekretariát RVNNO iniciuje zrušení IS NNO/ENNO a v souladu s usnesením VLF ze dne 15.1.2020 bude jednat o převodu prostředků na šetření VŠPS prováděné ČSÚ.**
- 2. Sekretariát RVNNO bude spolupracovat na rozvoji informačních systémů a analýzách dotací jiných subjektů.**

¹ Oproti poskytnutým informacím na jednání a dle dodatečně uvedených informací ze strany pana Dvořáka: MF probíhající novelou zákona č. 218/2000 Sb. ruší výjimku v zákoně č. 130/2002 Sb. z programového financování, tzn. dotace poskytované kapitolami Technologická agentura ČR (TAČR) a Grantová agentura České republiky (GAČR) budou rovněž součástí RISPF a MF je bude zveřejňovat. Evidenci v RISPF tedy budou podléhat všechny dotace ze státního rozpočtu.

Ad 3) Šetření dobrovolnictví Českým statistickým úřadem (dále jen „ČSÚ“)

A. McGehee uvedla, že druhým úkolem této pracovní skupiny je „Do 31. prosince 2015 ve spolupráci s předsedkyní Českého statistického úřadu založit stálou pracovní skupinu k podpoře rozvoje Satelitního účtu neziskových institucí, vedeného Českým statistickým úřadem, připravit rozšíření údajů, které jsou v něm sledovány, a zahrnout dobrovolnictví, které je viditelnou součástí ekonomické produkce, do standardních ekonomických indikátorů“.

H. Fungačová doplnila, že v průběhu doby se tento úkol modifikoval. Vzhledem k tomu, že více dobrovolníků působí neorganizovaně, pracovní skupina se v souladu s mezinárodními doporučeními v minulosti usnesla, že je vhodnější provádět šetření nikoliv prostřednictvím šetření v neziskových organizacích (potažmo Satelitního účtu), ale v rámci výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), které provádí také ČSÚ, kdy tazatelé provádí šetření přímo v domácnostech (a je tudíž známa např. věková struktura, socio-demografický statut, pracovní aktivita apod. dotazovaných).

Dále H. Fungačová informovala přítomné o stavu schvalování Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR, kterou připravilo MV. Koncepce nebude prozatím vládě ČR předložena. Rozhodnutí o jejím předložení bude učiněno až na základě dokončení realizace projektu „Koncepce rozvoje dobrovolnictví v ČR s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center“, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003724. Projekt bude ukončen k 30. 6. 2022. Důvodem je skutečnost, že řada cílů a aktivit navrhovaných v Koncepti (vznik a pilotní realizace regionálních dobrovolnických center, vzdělávání, profesionalizace managementu dobrovolnictví, propagace dobrovolnictví, výzkumy a šetření v oblasti dobrovolnictví) bude v letech 2020 až 2022 součástí pilotní realizace a výstupů výše uvedeného projektu a následné evaluace. D. Holý (ČSÚ) potvrdil, že na zadání šetření v rámci evropského projektu MV spolupracuje s N. Diatkovou (MV).

A. McGehee doplnila, že vzhledem k usnesení VLF o zamýšleném převodu prostředků původně alokovaných na provoz IS NNO z MV na pravidelné šetření ČSÚ je nutné tuto potřebu precizně zdůvodnit – za jakým účelem je potřeba data v oblasti dobrovolnictví sledovat, jaké využití vidí NNO v těchto datech apod.. Zdůvodnění záměru tohoto šetření je z roku 2015 a není již zcela aktuální.

A. Sedláček (ČRDM) uvedl, že data by měla sloužit zejména pro stát, aby v mezinárodním srovnání ČR vystupovala jako civilizovaná země. Na základě dat a opatření, je možné, aby se ČR srovnala se zeměmi, kde je dobrovolnictví tradičně velmi podporované. Aby stát mohl téma podporovat co nejefektivněji, je nutné jak pro stát tak pro NNO mít přesná data a společně si stanovit cíle, kterých chceme v této problematice dosáhnout. A. Mrázek (AVPO) doplnil, že sledování dat by mělo být v zájmu státu, který NNO finančně podporuje. Tímto způsobem může zjistit, zda jsou prostředky vynakládány efektivně (podporuje např. projekty, kde je navíc velký objem dobrovolnické práce). Mezi přítomnými panovala shoda, že téma je důležité pro střešní neziskové organizace, které zpracovávají koncepční materiály a zabývají se osvětou směrem k veřejnosti a k veřejným činitelům. T. Pospíšilová (FHS UK) doplnila, že lze argumentovat také kohezí v rámci ČR, kdy bude patrné rozvržení dobrovolnictví po jednotlivých krajích, poté lze na to zaměřit regionální podporu (data by mohla využívat i Asociace krajů). A. Sedláček (ČRDM) uvedl, že by se toto mělo řešit i s výhledem do budoucna (více dobrovolníků pracujících se seniory).

A. McGehee doplnila, že představitelem státu zabývajícím se tématem dobrovolnictví je MV. RVNNO téma řeší z pohledu NNO, což je nutné vzít při zdůvodnění v potaz.

H. Knappová (MŠMT) uvedla, že sesbíraná data o dobrovolnicích pracujících s dětmi a mládeží by MŠMT mohla pomoci v argumentaci pro zvýšení alokace programům na volnočasové dobrovolnické aktivity. V. Hyánek (MU) uvedl, že dobrovolnictví je dobrá forma, jak seskupovat lidi z různých socio-ekonomických prostředí a budovat komunitu.

J. Tošner (HESTIA) seznámil přítomné s projektem *Česko s dobrovolnictvím počítá*. Dne 16.4. bude završen konferencí v Jihlavě. V dubnu 2020 bude také vydána souhrnná výzkumná zpráva z tohoto projektu.

H. Fungačová uvedla, že členové pracovní skupiny jako podklad pro jednání obdrželi otázky týkající se šetření dobrovolnictví. Otázky byly z 3 různých zdrojů: 1/ otázky zpracované D. Holým (ČSÚ) v roce 2015; 2/ otázky, které navrhla Mezinárodní organizace práce ve svých dokumentech v roce

2011 a 2018; 3/ otázky z konference pro statistiky ve Varšavě v roce 2016. Bylo možno vzít v potaz i jiné zdroje. Do stanoveného termínu byly zaslány 4 zpětné vazby k těmto otázkám.

Diskutováno bylo také věková kategorizace dotazovaných. T. Pospíšilová (FHS UK) uvedla, že pro analýzu dobrovolnictví seniorů je zásadní odlišovat kategorii 65-74 a 75+. Mladí senioři jsou rostoucí demografická skupina s lepším zdravím a z hlediska aktivit odlišná od starších seniorů. D. Holý (ČSÚ) uvedl, že ČSÚ takto zatím nekategorizuje, ale s ohledem na trh práce bude nucen toto také řešit.

Po zbytek doby se pracovní skupina věnovala komentování jednotlivých otázek. Jejich finalizovaná podoba je přílohou tohoto zápisu.

Závěry:

- 1. Členové/hosté pracovní skupiny zašlou do 12.4.2020 zdůvodnění šetření dobrovolnictví, tj. za jakým účelem je potřeba data sledovat, jaké využití vidí NNO/akademická sféra v těchto datech.**
- 2. Sekretariát RVNNO požádá ČSÚ o zpracování kalkulace šetření.**
- 3. Sekretariát RVNNO finalizuje analýzu potřeb kontinuálního šetření v oblasti dobrovolnictví a bude iniciovat jednání s Odborem prevence kriminality (MV) a se zmocněnkyní vlády pro lidská práva.**

Termín příštího jednání pracovní skupiny nebyl stanoven.

Přílohy:

- 1. Zjednodušená evidence dotací – základní informace**
- 2. Finalizované otázky – šetření dobrovolnictví v rámci VŠPS**
- 3. Analýza potřeb šetření dobrovolnictví v rámci VŠPS**

Zapsala: Mgr. Hana Fungačová
Dne 10. března 2020